

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи підготовки студентів
освітньо-професійної програми «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія»
другого магістерського рівня галузі знань 10 «Природничі науки»
у Державному вищому навчальному закладі
«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Наказу МОНмолодьспорт України від 13.06.2012 р. № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», Наказу МОН України від 14.01.2002 р. № 16 «Про затвердження Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи» з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» за другим (магістерським) рівнем у Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» та на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 р. №296-л «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

Гурець Лариса Леонідівна - доцент кафедри прикладної екології Сумського державного університету, доктор технічних наук, доцент, голова експертної комісії

Кожемякін Геннадій Борисович - завідувач кафедри прикладної екології та охорони праці Запорізької державної інженерної академії, кандидат технічних наук, професор, член експертної комісії

у період з 17 по 19 грудня 2018 року включно на місці розглянула матеріали акредитаційної справи, перевірила та встановила відповідність поданої інформації щодо можливості акредитації освітньо-професійної програми «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Висновки складені на підставі інформації, яка отримана експертним шляхом вивчення матеріалів акредитаційної справи та відповідних первинних документів, що підтверджують правові підстави для провадження освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Екологія», спеціальності 101 «Еко-

Голова комісії

Л.Л. Гурець

логія» другого магістерського рівня, відомості про матеріально-технічну базу, кадрове, навчально-методичне, інформаційне та інше ресурсне забезпечення.

За результатами перевірки і оцінювання поданих матеріалів експертна комісія констатує:

1. Загальна характеристика вищого навчального закладу і спеціальності

Повна назва закладу вищої освіти: Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Юридична адреса: вул. Чернишевського 24а, м. Дніпро, 49600, Україна.

Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» – державний заклад вищої освіти, який є юридичною особою публічного права, що діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності та належить до сфери управління Міністерства освіти і науки України.

Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» має права юридичної особи, рахунки в установах банку, печатку і штамп, веде самостійний баланс, діє на підставі чинного законодавства України, зокрема, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та інших нормативно-правових документів.

Рішенням Державної Акредитаційної комісії України від 08.07.2014 р. протокол № 110 ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» акредитована за найвищим IV рівнем.

Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» створений в 1994 році на базі Дніпропетровського інженерно-будівельного інституту, який засновано 23 березня 1930 року Постановою Ради Народних Комісарів УРСР.

З липня 2018 року Міністерством освіти і науки України виконувачем обов'язки ректора академії призначено Верхоглядову Наталію Ігорівну – доктора економічних наук, професора.

Навчальну інфраструктуру ПДАБА складають: 4 інститути; 6 факультетів; 38 кафедр, серед яких 25 випускових; науково-методичний центр заочної і дистанційної освіти; науково-технічна бібліотека; інформаційно-обчислювальний центр; науково-дослідна частина; навчально-науковий європейський центр та інші. Відокремлені структурні підрозділи відсутні.

Підготовка фахівців здійснюється за освітніми ступенями: бакалавра за 19 спеціальностями, магістра за 17 спеціальностями та доктора філософії за 9 спеціальностями.

Загальний ліцензований обсяг за спеціальностями становить 3795 осіб, в тому числі за освітнім ступенем бакалавра 2235 осіб, магістра - 1455 осіб, доктора філософії - 105 осіб.

Контингент студентів станом на 01.11.2018 року становить: за очною формою навчання – 2971 особа, в т.ч. за освітніми ступенями: «бакалавр» –

Голова комісії

Л.Л. Гурець

2069 особи, «спеціаліст» – 2 особи, «магістр» – 900 осіб; за заочною формою навчання – 1330 осіб, в т.ч. за освітніми ступенями: «бакалавр» – 731 особи, «магістр» – 599 осіб. В академії навчаються 45 аспірантів та 7 докторантів.

Академія забезпечена професорсько-викладацьким складом на 100% відповідно до штатного розкладу. Станом на 17.10.2018 чисельність науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників академії, які працюють за основним місцем роботи та забезпечують освітній процес, складає 480 осіб, з них:

докторів наук – 53, професорів – 46, кандидатів наук – 267, доцентів – 193; та 17 – науково-педагогічних працівників за зовнішнім сумісництвом, із них докторів наук – 10, професорів – 6, кандидатів наук – 3, доцентів – 5.

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури діє на підставі документів:

- Ліцензії на провадження освітньої діяльності (Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти Придніпровської державної академії будівництва та архітектури оприлюднені на сайті МОН за посиланням: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-divalnosti/dvznz-pridnopr-derzh-akad-budiv-arxitekturi-10-07.pdf>;
- Статуту ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» затверджений наказом МОН України 10.02.2017 р., №207;
- Витягу з Центрального державного архіву УРСР від 12 вересня 1972 р. №487 про організацію Дніпропетровського інженерно-будівельного інституту;
- Довідки про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України (№04-Д-406 від 13.10.2008 р.);
- Відомостей про включення ПДАБА до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ), видані Головним управлінням статистики у Дніпропетровській області 14.09.2016 р.;
- Свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи серія А00 №766084 від 20.04.1994 р., реєстрація проведена Виконавчим комітетом Дніпропетровської міської ради;
- Паспорту санітарно-технічного стану умов праці в Державному вищому навчальному закладі Придніпровській державній академії будівництва та архітектури, який затверджений в установленому порядку 15.03.2016 р.

Підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» розпочато у 2017 році. Підготовка за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» другого рівня (магістерського) вищої освіти акредитується вперше.

Висновок: Усі копії документів у акредитаційній справі відповідають оригіналам і нормативним вимогам до них та забезпечують правові засади діяльності закладу вищої освіти, а також дають змогу оцінити акредитації освітньо-професійної програми «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» другого (магістерського) рівня, галузі знань 10 «Природничі науки».

2. Формування контингенту студентів

З метою формування контингенту майбутніх магістрів у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» налагоджено систему профорієнтаційної роботи, реалізовано комплекс заходів зі створення і підтримки іміджу академії як важливого фактору мотивації при виборі закладу освіти для отримання другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Вагоме значення у формуванні контингенту студентів за спеціальністю 101 «Екологія» надається роботі, яку проводять викладачі кафедри з абітурієнтами. Декілька разів на рік в академії проводиться День відкритих дверей, що дозволяє абітурієнтам та їх батькам познайомитися з закладом освіти, випусковою кафедрою та її викладачами. Академія додатково виділяє кошти на рекламні заходи на телебаченні у вигляді, оголошень, коротких повідомлень, тощо. Традиційною стала участь в регіональній профорієнтаційній виставці «Освіта. Кар'єра. Суспільство» та в Освітньому форумі «Придніпров'я» (м. Дніпро).

Кількісні показники підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» другого (магістерського) рівня наведено у таблиці 1.

Аналізуючи показники прийому студентів слід відзначити, що за освітньо-професійною програмою «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» другого магістерського рівня у 2017-2018 роках план державного замовлення виконано на 100%.

Таблиця 1 – Показники формування контингенту студентів зі спеціальності 101 «Екологія» другого рівня (магістерського) вищої освіти

№ з/п	Показник	Роки	
		2017	2018
1	Ліцензований обсяг підготовки	50	50
2	Прийнято на навчання, всього (осіб)	22	18
	- денна форма	18	10
	За ОПП	8	-
	За ОНП	10	10
	в т.ч. за держзамовленням	18	10
	За ОПП	8	-
	За ОНП	10	10
	- заочна форма	4	8
	За ОПП	4	8
	За ОНП	-	-
в т.ч. за держзамовленням	-	-	
3	Кількість студентів, яких відраховано(всього) в т.ч.		
	денне відділення		
	- за невиконання навчального плану	2	-
	- з інших причин	-	-
	заочне відділення		
- за невиконання навчального плану	-	-	
- з інших причин	-	1	

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Висновок: Набір студентів на навчання за освітньо-професійною програмою «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюється відповідно до чинного законодавства без порушень. Показники прийому не перевищували встановлених ліцензованих обсягів.

3. Зміст підготовки фахівців

Організація освітнього процесу в Придніпровській державній академії будівництва та архітектури здійснюється відповідно до вимог нормативних та інструктивних документів Міністерства освіти і науки України.

Кафедра Екології та охорони навколишнього середовища проводить освітню діяльність з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія», навчального плану і робочих програм навчальних дисциплін. Зміст підготовки яких відповідає державним вимогам, потребам ринку праці, проблемам безперервності, ступневості підготовки та особистості фахівців.

Основою для організації підготовки фахівців є освітньо-професійна програма «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія», затверджена Вченою радою ДВНЗ ПДАБА 24.10.2017 р. протокол №4.

Освітньо-професійна програма «Екологія» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія» регламентує термін та зміст навчання, форму підсумкової атестації, встановлює вимоги до змісту, обсягу і рівня загальної та професійної підготовки фахівця.

На основі освітньо-професійної програми «Екологія» та відповідних нормативно-правових документів розроблено і затверджено ректором академії (протокол вченої ради №11 від 04.02.2017 р.) навчальний план підготовки магістра з галузі знань 10 «Природничі науки» за спеціальністю 101 «Екологія». Навчальний план узгоджено першим проректором, проректором з НІР, начальником НВ, деканом факультету ЦІ та Е, завідувачем кафедри ЕКО та ОНС та затверджені ректором і Вченою радою ДВНЗ ПДАБА.

Згідно з навчальним планом за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти забезпечується викладанням компонентів з циклів загальної та професійної підготовки.

Навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» галузі знань 10 «Природничі науки» розроблені на підставі «Стандарту вищої освіти ПДАБА – 101мп-2017», затверджених Вченою радою ДВНЗ ПДАБА (протокол №11 від 04.02.2017 р). Навчальні плани складаються з нормативної та вибіркової частин, що включають комплекс нормативних навчальних дисциплін та навчальних дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти, зміст яких відображає сучасні тенденції в галузі захисту довкілля.

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Обсяг навчальної роботи включає: теоретичне навчання, виробничу та переддипломну практики, підготовку кваліфікаційної роботи та підсумкову атестацію (90 кредитів ECTS).

Навчальним планом передбачено виконання курсового проекту з дисципліни «Оптимізація природокористування» та курсової роботи з дисципліни «Екологічний аналіз проектів в будівництві».

Формою підсумкової атестації за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» є кваліфікаційна робота з захистом в екзаменаційній комісії.

На кафедрі екології та охорони навколишнього середовища розроблені робочі програми з усіх навчальних компонент, якість яких відповідає вимогам до змісту підготовки випускників вищих навчальних закладів.

Висновок: Комісія констатує, що зміст підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає вимогам і регламентується документами, затвердженими у встановленому порядку. Освітній процес організовано з урахуванням можливостей сучасних технологій навчання та орієнтований на формування професійно-компетентної, гармонійно розвинутої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку суспільства.

4. Організаційне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітнього процесу

Організація освітнього процесу та методичної роботи в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» здійснюється відповідно наступних нормативних документів:

- Закон України «Про освіту» №2145-VIII від 05.09.2017 р.;
- Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р.;
- Стандарт ПДАБА ОП-01-18 «Положення про організацію освітнього процесу», затверджений рішенням Вченої ради академії від 25.09.2018 р., протокол № 2;
- Стандарт ОП-02-18 «Положення про процедуру обрання студентами дисциплін вільного вибору», затверджений рішенням Вченої ради академії від 25.09.2018 р., протокол №2;
- Стандарт НП-03-17 «Положення про організацію практичної підготовки студентів», затверджений рішенням Вченої ради академії від 25.03.2017 р., протокол № 12;
- Кодекс академічної доброчесності ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, затверджений рішенням Вченої ради академії від 05.07.2018 р., протокол № 14;
- Стандарт ПДАБА ОД-03-17 «Положення про моніторинг якості освіти в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджений рішенням Вченої ради академії від 19.12.2017 р., протокол № 7;

Голова комісії

Л.Л. Гурець

- Стандарт ПДАБА ОД-02-17 «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджений рішенням Вченої ради академії від 19.12.2017 р., протокол № 7;

- Стандарт ПДАБА НП-02-17 «Положення про рейтингову оцінку знань студентів», затверджений рішенням Вченої ради академії від 05.01.2017 р., протокол № 84;

- Стандарт ПДАБА МР-02-15 «Положення про контрольні заходи», затверджений рішенням Вченої ради академії від 26.05.2015 р., протокол № 10;

- Стандарт ПДАБА НР-01-18 «Норми часу для планування й обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджений рішенням Вченої ради академії 31.05.2018 р., протокол № 12;

- Стандарт ПДАБА НП-01-18 «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників», затверджений рішенням Вченої ради від 29.08.2018 р., протокол № 1;

- Стандарт ПДАБА МР-01-15 «Положення про державну атестацію студентів», затверджений рішенням Вченої ради академії від 26.05.2015 р., протокол № 10;

- Стандарт ПДАБА НП-02-15 «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії», затверджений рішенням Вченої ради академії від 25.05.2015 р., протокол № 10;

- Концепція освітньої діяльності ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» до 2020 року, затверджена рішенням Вченої ради від 25.09.2017 р., протокол № 2.

- Наказ ректора № 215 від «02» липня 2018 року норми часу для планування й обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» включає: освітньо-професійну програму, навчальний план, навчально-методичні комплекси з навчальних дисциплін.

Всі навчально-методичні комплекси дисциплін створені згідно з вимогами Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ ПДАБА, затверджено рішенням Вченої ради ДВНЗ ПДАБА від 25.09.2018 р. протокол № 2, та відповідають освітньо-професійній програмі «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» другого (магістерського) рівня.

Загальну координацію діяльності кафедри, яка забезпечує навчальний процес за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» та розробку відповідних заходів здійснює декан факультету цивільної інженерії та екології. Контроль за їх виконанням реалізує методичні комісії зі спеціальності та факультету.

Голова комісії

Л.Л. Гурець

На вченій раді факультету регулярно розглядаються питання розробки і коригування робочих навчальних планів підготовки студентів; формування контингенту; дотримання ліцензійного обсягу прийому та збереження контингенту за освітнім ступенем вищої освіти; відповідності показників поточної та підсумкової успішності; результатів комплексних контрольних робіт з перевірки залишкових знань студентів відповідно акредитаційним критеріям.

На кафедрі «Екологія та охорона навколишнього середовища» для організації навчального процесу:

- першочергово забезпечуються навчальним навантаженням у розмірі повної ставки викладачі, які обрані за конкурсом;

- до проведення лекційних занять залучаються лише професори та доценти;

- кількість лекційних годин, які плануються одному лектору, не перевищує 250 годин на рік; кількість дисциплін, які лектор викладає не перевищує 5 дисциплін на рік, якщо вперше – не більше двох дисциплін на рік;

- за керівниками кваліфікаційних робіт закріплюється до 5 студентів.

Індивідуальні плани роботи професорсько-викладацького складу кафедри екології та охорони навколишнього середовища формуються викладачами на навчальний рік; в цих планах передбачається виконання навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи в загальному обсязі 600 годин на рік.

Розрахунок окремих видів роботи проводиться в годинах на основі Стандарту ПДАБА НР-01-18 «Норми часу для планування й обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академіябудівництва та архітектури», затверджений рішенням Вченої ради академії 31.05.2018 р., протокол № 12.

Положення розроблено відповідно до Кодексу законів про працю України, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової та організаційної роботи (наказ Міністерства освіти і науки України від 7 серпня 2002 р. № 450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів»), інших наказів та розпоряджень Міністерства освіти і науки України, Статуту ДВНЗ ПДАБА, Колективного договору ДВНЗ ПДАБА та інших нормативно-правових актів.

Робочий час НПП визначається Кодексом законів про працю України (ст. 51) та Законом України «Про вищу освіту» (ст. 56), Правилами внутрішнього трудового розпорядку ДВНЗ ПДАБА.

Повнота виконання робочих навчальних планів підготовки та робочих програм з навчальних дисциплін контролюється шляхом підведення підсумків на засіданні кафедри за наслідками діяльності у звіті кожного семестру, розглядом і затвердженням відповідного кафедрального звіту на вченій раді факультету.

Голова комісії

Л.Л. Гурець

До відома студентів та викладачів кафедри Екологія та охорона навколишнього середовища на стенді академії та на кафедральному стенді представлено графік навчального процесу; розклад занять та екзаменаційних сесій для студентів денної і заочної форм навчання, у тому числі для студентів освітньо-професійної програми «Екологія» спеціальності 101 «Екологія»; графік проведення відкритих занять, ККР; графік консультацій викладачів; графік виконання та захисту курсових проектів та робіт; графік консультацій та захисту звітів з виробничої та переддипломної практики; графік попереднього захисту кваліфікаційних робіт; розклад проведення підсумкової атестації; інформацію про науково-практичні конференції, конкурси, олімпіади тощо.

Організація навчального процесу забезпечується проведенням лекційних, практичних, лабораторних занять, консультаціями з навчальних компонент, курсових та кваліфікаційних робіт. Викладачами кафедри екології та охорони навколишнього середовища забезпечується організація самостійної роботи студентів з вивчення дисциплін. Навчальний процес передбачає проходження виробничої та переддипломної практики студентів.

Організаційно-методичне забезпечення навчального процесу планується та здійснюється відповідно до законодавчо-нормативної бази МОН України, організаційно-розпорядчих документів ДВНЗ ПДАБА.

Експертною комісією встановлена наявність робочих програм з навчальних дисциплін за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія».

З метою систематизації контролю за дотриманням нормативних показників навчально-методичного забезпечення в ДВНЗ ПДАБА розроблені спеціальні «Карти методичної та технічної забезпеченості дисциплін».

Дані щодо наявності відповідного методичного забезпечення з кожної дисципліни кафедри «Екологія та охорона навколишнього середовища» заносяться до карти на основі електронних каталогів навчальної та методичної літератури, що знаходяться в бібліотеці ДВНЗ ПДАБА. Ці дані свідчать про стовідсоткову забезпеченість студентів навчально-методичними посібниками і рекомендаціями з проходження практик, виконання курсових та кваліфікаційних робіт; методичними вказівками щодо підготовки до проведення лабораторних та практичних занять, виконання самостійних робіт тощо.

Практична підготовка слухачів спрямована на набуття та закріплення знань і вмінь, необхідних для вирішення професійних завдань. Види практичної підготовки та їх обсяг визначаються переліком знань та вмінь, які мають набути слухачі. Під час організації освітнього процесу, розрахунку обсягів навчальної роботи науково-педагогічних працівників дотримуються нормативні вимоги МОН України.

До комплексу навчально-методичного забезпечення дисциплін входять:

1. Робоча програма навчальної дисципліни схвалена кафедрою екології та охорони навколишнього середовища, засіданням науково-методичної комісії з

Голова комісії

Л.Л. Гурець

спеціальності 101 «Екологія» та затверджена деканом факультету цивільної інженерії та екології.

2. Плани лабораторних (практичних та семінарських) занять, в яких наведена тематика рефератів, основна та додаткова література, питання для самоконтролю, домашні завдання до кожного заняття.

3. Завдання до поточного, підсумкового контролю та контролю залишкових знань.

4. Екзаменаційні білети.

5. Завдання для контролю самостійної роботи студентів.

6. Завдання для комплексної контрольної роботи

Висновок: Експертною комісією встановлено, що організація освітнього процесу, самостійної роботи здобувачів вищої освіти, контролю їх знань, організація і порядок проведення практик, оформлення та видання методичних розробок, робота науково-педагогічних працівників здійснюються відповідно до чинного законодавства. Наявне організаційне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення магістрів за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» новістю відповідає нормативним документам та акредитаційним вимогам Міністерства освіти і науки України.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Навчальний процес за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюють науково-педагогічні працівники кафедр: Екології та охорони навколишнього середовища, Опалення, вентиляції та якості повітряного середовища, Іноземних мов та Українознавства. Кількість викладачів складає 11 осіб: один з них має науковий ступінь доктора біологічних наук (Шматков Г.Г.), сім кандидатів технічних наук (Яковишина Т.Ф., Тимошенко О.А., Гільов В.В., Вергун О.О., Полторацька В.М., Ткач Н.О., Щербак О.С.), один кандидат філологічних наук (Шашкіна Н.І.) та один кандидат історичних наук (Бабенко В.А.). Усі викладачі пройшли підвищення кваліфікації, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

Група забезпечення спеціальності 101 «Екологія» складається з 5 науково-педагогічних працівників, які працюють у ДВНЗ ПДАБА за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і які не входять (входили) до жодної групи забезпечення такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі:

- д.б.н., с.н.с Шматков Г.Г. (керівник групи), наукова спеціальність 05.05.85 «Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів», тема дисертації «Наукові основи раціонального природо-

Голова комісії

Л.Л. Гурець

користування і охорона навколишнього середовища степового Придніпров'я», завідувачий кафедри екології та охорони навколишнього середовища (виконується 11 видів і результатів професійної діяльності, зазначених в п.30 Ліцензійних умов);

- к.с-г.н., доцент Яковишина Т.Ф., наукова спеціальність 03.00.16 «Екологія», тема дисертації «Детоксикація забруднених важкими металами чорноземів звичайних Північного Степу України», доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища (виконується 9 видів і результатів професійної діяльності, зазначених в п.30 Ліцензійних умов);

- к.т.н., доцент Тимошенко О.А., наукова спеціальність 05.23.05 «Будівельні матеріали та виробни», тема дисертації «Розробка і дослідження нових обробних пенополіуританових матеріалів будівельно-технічного призначення», доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища (виконується 7 видів і результатів професійної діяльності, зазначених в п.30 Ліцензійних умов);

- к.т.н. Гільов В.В., наукова спеціальність 21.06.01 «Екологічна безпека», тема дисертації «Експрес-оцінка стану екологічної безпеки приміагістральних територій сельбищних зон», доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища (виконується 8 видів і результатів професійної діяльності, зазначених в п.30 Ліцензійних умов);

- к.т.н. Ткач Н.О., наукова спеціальність 21.06.01 «Екологічна безпека», тема дисертації «Оцінка та прогнозування впливу автомобільного транспорту на стан шумового забруднення сельбищних територій», доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища (виконується 8 видів і результатів професійної діяльності, зазначених в п.30 Ліцензійних умов).

При цьому склад групи забезпечення відповідає таким вимогам:

- частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання, встановлена для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність, і становить не менше 60 відсотків загальної кількості членів групи забезпечення для рівня магістра:

$$P_{H.C.} = \left(\frac{K_3 - K_{BHC}}{K_3} \right) \cdot 100 = \left(\frac{5 - 0}{5} \right) \cdot 100 = 100\%$$

де K_3 – загальна кількість членів групи забезпечення; K_{BHC} – кількість членів групи без наукового ступеня та/або вченого звання.

- частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, встановлена для другого (магістерського) рівня вищої освіти – не менше 20 відсотків загальної кількості членів групи забезпечення:

$$P_{дн/п} = \frac{K_{дн}}{K_3} \cdot 100 = \frac{1}{5} \cdot 100 = 20\%$$

де $K_{дн}$ – кількість членів групи забезпечення, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора.

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Кількість членів групи забезпечення є достатньою, якщо на одного її члена припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності:

$$P_3 = \frac{K_{зд}}{K_3} = \frac{84}{5} = 16,8 \approx 17 \text{ здобувачів}$$

де $K_{зд}$ – загальна кількість здобувачів вищої освіти всіх рівнів спеціальності 101 «Екологія».

Кадровий склад закладу освіти, що повинен включати з розрахунку на кожні десять здобувачів освітнього ступеня магістра одного викладача, який має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь або вчене звання:

$$P_3 = \frac{K_{зм}}{K_3} = \frac{37}{8} = 4,63 \approx 5$$

де $K_{зм}$ – загальна кількість здобувачів освітнього ступеня магістра спеціальності 101 «Екологія».

Група забезпечення сформована з кадрового складу кафедри Екології та охорони навколишнього середовища як підрозділу, відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія», на якій працюють 10 викладачів, серед них: 1 – д.б.н., с.н.с., 9 – к.т.н., доценти.

З 2008 року кафедрою завідує Лауреат Державної премії України, доктор біологічних наук, старший науковий співробітник Шматков Григорій Григорович.

У 1993 році рішенням Інституту проблем природокористування та екології АН України Шматкову Г.Г. було присвоєне вчене звання старшого наукового співробітника. У 1995 році він захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук. У 2007 році Г.Г. Шматков переміг на Всеукраїнському конкурсі «Екологічна якість та безпека» у номінації «Кращий екологічний аудитор», а у 2015 році став Лауреатом Державної премії України. Г.Г. Шматков є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.880.01 з захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності 21.06.01 – екологічна безпека (технічні науки) при Державній екологічній академії післядипломної освіти та управління Мінприроди України (м. Київ), радником губернатора Дніпропетровської ОДА з питань охорони навколишнього середовища на громадських посадах, консультантом комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Має державний сертифікат екологічного аудитора та міжнародний сертифікат аудитора з систем екологічного менеджменту – ISO-14000.

Для всебічного якісного аналізу кадрового забезпечення зібрані та оброблені дані по викладачах, які проводять лекційні, лабораторні, практичні та семінарські заняття. Для проведення лекційних занять залучаються науково-педагогічні працівники вищої кваліфікації, у яких вища освіта та науковий ступінь відповідають дисципліні, що викладається, тобто кандидати та доктори

наук відповідної галузі знань. Для забезпечення лабораторних, практичних та семінарських занять залучені науково-педагогічні працівники, кваліфікація яких повністю відповідає дисципліні, що викладається.

Експертна комісія перевірила оригінали трудових книжок, дипломи про вищу освіту, атестати доцентів, професорів, дипломи кандидатів наук, докторів наук та свідоцтва про підвищення кваліфікації. Принципових зауважень немає.

Викладачі кафедри беруть активну участь у міжнародних, міжвузівських конференціях, семінарах, мають та налагоджують зв'язки з країнами близького та далекого зарубіжжя, публікують свої роботи у міжнародних виданнях. Усе це сприяє якісній підготовці здобувачів вищої освіти.

Таким чином, забезпечення навчального процесу підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» в ДВНЗ ПДАБА здійснюється на 100% викладачами, які мають наукові ступені докторів або кандидатів наук, підвищують свою кваліфікацію, проводять наукові дослідження та публікують науково-методичні праці з дисциплін, що викладають.

Висновок: Кадровий склад групи забезпечення відповідає вимогам пп. 29 та 30 Ліцензійних вимог. Проведений аналіз дозволяє зробити висновок про повну відповідність кадрового складу науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія», акредитаційним вимогам та ліцензійним умовам.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» здійснює підготовку фахівців у власному навчальному комплексі в центрі міста. Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» має необхідну матеріально-технічну базу для проведення освітньої діяльності й забезпечення підготовки фахівців освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія».

Приміщення, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, нормам з охорони праці та нормативним документам, що регламентують організацію освітньої діяльності.

Академія розміщена у трьох корпусах загальною площею 95 774,2 кв.м, має науково-технічну бібліотеку загальною площею 2 082,9 кв.м, навчально-науково-дослідний полігон загальною площею 9 032 кв.м, вісім студентських гуртожитків на 2 500 місць, спортивно-оздоровчий табір на 300 місць.

Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять у розрахунку на одну особу фактичного контингенту студентів становить 10,5 кв.м, ліцензованого обсягу – 2,7 кв.м (прийнято весь ліцензований обсяг

Голова комісії

Л.Л. Гурець

за очною формою навчання). Площі навчальних приміщень використовуються за призначенням відповідно до форм навчальних занять, виходячи з розрахункової площі на одного здобувача вищої освіти.

Загальні відомості про матеріально-технічну базу підготовки фахівців наведено у таблиці 3.

Відповідно до специфіки організації освітнього процесу в академії наявні майстерні, лабораторії, проектувальні зали, лекційні аудиторії, тощо, які повністю забезпечують виконання навчальних планів зі спеціальностей та формування загальних та фахових компетенцій випускників. Всього в освітньому процесі академії використовується 215 навчальних аудиторій, в тому числі: 79 лабораторій, 6 проектних залів, 41 лекційна аудиторія, 54 аудиторії для проведення практичних занять, тощо. Лабораторії та спеціалізовані кабінети у повній мірі забезпечені мультимедійним обладнанням, демонстраційними стендами, наочними посібниками та інформаційно-вимірювальною технікою.

Таблиця 3 – Забезпечення приміщеннями навчального призначення та іншими приміщеннями

№ з/п	Найменування приміщення	Площа приміщень (кв. метрів)			
		усього	у тому числі		
			власних	орендованих	зданих в оренду
1.	Навчальні приміщення, усього: у тому числі:	33517,9	33517,9	-	-
1.1.	Приміщення для занять студентів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо)	24014	24014	-	-
1.2.	Комп'ютерні лабораторії	4610	4610	-	-
1.3.	Спортивні зали	6180	6180	-	-
2.	Приміщення для науково-педагогічних (педагогічних) працівників	4814	4814	-	-
3.	Службові приміщення	4744	4744	-	45,70
4.	Бібліотека, у тому числі читальні зали	2082,9 688,9	2082,9 688,9	-	-
5.	Гуртожитки	38706,8	38706,8	-	-
6.	Їдальні, буфети	1807,1	1807,1	-	-
7.	Профілакторії, бази відпочинку	5894	5894	-	-
8.	Медичні пункти	27	27	-	-
9.	Інші	9032	9032	-	-

Навчально-методичний комп'ютерний відділ академії оснащено комп'ютерною технікою та відповідним спеціалізованим програмним забезпеченням. Станом на 01.10.2018 р. загальна кількість комп'ютерів складає 2 062

Голова комісії

Л.Л. Гурець

одиниці. В Академії обладнано та діє 26 комп'ютерних класів, в яких загальна кількість робочих місць складає 419. Кількість комп'ютерів, рік випуску яких не пізніше 2010 року – 235 шт. В комп'ютерних класах здійснюється установка тільки ліцензійних продуктів. Постійно здійснюються заходи щодо оновлення комп'ютерної техніки. У 2018 році придбано 22 комп'ютера, за останні п'ять років понад 200 одиниць. Всі комп'ютерні класи мають вихід до Інтернет, в академії працює Wi-Fi. В управлінні академією задіяні 252 комп'ютери.

Академія має науково-технічну бібліотеку загальною площею 2082,9 кв. м та 8 читальних залів загальною площею 688,9 кв.м. на 550 посадкових місць, що в повній мірі забезпечує належну організацію освітнього процесу.

Наявна електронна бібліотека, яка щороку поповнюється науково-методичними посібниками та методичними вказівками, розробленими викладачами академії. Загальна кількість бібліотечного фонду 556 189 примірників українською, російською, англійською, німецькою, французькою та іншими мовами: навчальної 204 327 примірників, наукової – 319 496, художньої – 32 366 та періодичних видань – 36 553. Електронна бібліотека складає понад 2 354 повнотекстових документів. Бібліотека оснащена оргтехнікою, комп'ютерами, об'єднаними у локальну мережу, усі комп'ютери підключені до Інтернету, є зона Wi-Fi.

У 2017 р. підписано Декларацію про приєднання до Консорціуму e-VERUM. Було отримано тестовий доступ до наукометричної, реферативної, міжнародної бази даних Web of Science Core Collection WoS(CC) на платформі Web of Science, подано заявку на створення профілю академії. Бібліотекою здійснюється робота щодо створення та доповнення авторських профілів науковців академії в наукометричній системі Google Scholar та реєстрації в єдиному реєстрі вчених ORCID.

Укладено Договір з Видавничою службою УРАН на отримання з 2018 року DOI – цифрового ідентифікатора для унікального об'єкта інтелектуальної власності, який надається в опублікованому документі.

Електронний інформ-кейс для аспірантів і молодих науковців постійно поповнюється новими матеріалами. Дана інформація представлена на сайті бібліотеки.

Для зберігання колекції матеріалів з історії академії створено повнотекстову базу даних «Публікації про ПДАБА з 2001 р.»

На факультеті цивільної інженерії та екології створено локальні комп'ютерні мережі, які об'єднані в корпоративну мережу академії з виходом в Internet. Впроваджені у навчальний процес заходи поліпшують якість навчання, підвищують ефективність використання робочого часу аудиторних занять.

Кафедра екології та охорони навколишнього середовища, яка є випусковою зі спеціальності 101 «Екологія» за освітньо-професійною програмою «Екологія» розташована в навчальному корпусі, санітарно-технічний стан й умови експлуатації якого у цілому відповідають встановленим вимогам.

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Кафедра екології та охорони навколишнього середовища має достатню матеріально-технічну базу для підготовки магістрів за вказаною спеціальністю. Забезпеченість власними навчальними площами складає 186,2 кв.м. Кафедрою постійно здійснюється робота щодо облаштування приміщень сучасним обладнанням та засобами навчання. Робочі місця викладачів і навчально-допоміжного персоналу обладнані сучасними меблями, комп'ютерами і всім необхідним для праці. Кафедра екології та охорони навколишнього середовища має сучасні комп'ютери, які використовуються для здійснення науково-дослідницьких робіт викладачів та навчального процесу бакалаврів і магістрів.

Навчально-лабораторна база випускової кафедри екології та охорони навколишнього середовища повністю забезпечує проведення аудиторних занять на сучасному рівні, дає можливість широко використовувати наочні посібники, лабораторне демонстраційне обладнання, технічні засоби навчання. Для лекційних занять використовуються аудиторії, які мають мультимедійне обладнання.

Обладнання та технічне оснащення приміщень кафедри відповідає вимогам техніки безпеки. На кафедрі налагоджена система контролю за дотриманням вимог техніки безпеки, виробничої санітарії і протипожежної безпеки та з питань охорони праці. Двічі на рік члени кафедри проходять інструктаж з питань техніки безпеки і охорони праці, про що ставлять свій підпис у журналі інструктажів.

У спеціалізованих комп'ютерних лабораторіях проводяться практичні заняття із дисциплін, які забезпечують формування загальних та професійних компетентностей здобувачів за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія». Площа на одне робоче місце дисплею комп'ютера становить 33,2 кв. метрів, що вище нормативного показника (6 кв. метрів), визначеного Державними будівельними нормами України «Будинки і споруди. Заклади освіти. ДБН В.2.2-3:2018». Спеціалізовані комп'ютерні лабораторії оснащені достатньою кількістю робочих місць. Навчальні комп'ютерні лабораторії підключені до мережі Internet. До послуг професорсько-викладацького складу і студентів ДВНЗ ПДАБА безоплатний доступ до глобальної мережі Internet.

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» базується на концепції безперервної комп'ютерної підготовки протягом усього періоду навчання. Викладачами кафедри екології та охорони навколишнього середовища сумісно з фахівцями щодо нових інформаційних технологій постійно проводиться моніторинг ринку програмного забезпечення. Серед програмних засобів, які застосовуються у навчальному процесі спеціальності 101 «Екологія», є пакети ліцензованих прикладних програм (ППП) Microsoft© Office, ArcGIS, MathCad, AutoCad та учбова комп'ютерна програма для розрахунку рівнів забруднення атмосфери, яка створена студентами та викладачами кафедри екології та охорони навколишнього середовища.

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Всі іногородні студенти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» забезпечені місцями проживання в гуртожитку № 5. Гуртожиток має власну кімнату для самостійного навчання та виховної роботи, обладнаний сучасними системами опалення та водопостачання. Значна увага приділяється забезпеченню належного рівня соціально-побутових умов студентів, здійсненню заходів щодо безпеки їх життєдіяльності, профілактики та збереження здоров'я в період навчання.

Висновок. Комісія констатує, що матеріально-технічне та інформаційне забезпечення навчального процесу, рівень розвитку соціальної інфраструктури академії відповідають умовам акредитації та повністю забезпечують якісну організацію і ведення навчально-виховного процесу, проведення наукової роботи та виконання навчальних планів і програм з підготовки фахівців.

7. Якість підготовки і використання випускників

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ДВНЗ ПДАБА функціонує згідно Стандарту ПДАБА ОД-02-17 «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджений рішенням Вченої ради академії від 19.12.2017 р., протокол № 7.

З метою діагностики результатів освітньої діяльності у студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» під час проведення акредитаційної експертизи було проведено контроль залишкових знань з дисциплін навчального плану.

Якість підготовки фахівців визначалася за результатами проведених комплексних контрольних робіт (ККР). Зміст ККР відповідає навчальним планам та вимогам акредитації.

Порівняльні результати виконання ККР здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» при проведенні самоаналізу та акредитаційної експертизи наведені у табл. 4.

Одержані результати виконання студентами комплексних контрольних робіт під час проведення зрізу знань корелюють з результатами самоаналізу при підготовці к акредитації.

Як свідчать результати виконання комплексних контрольних робіт студенти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» показали достатній рівень професійної підготовки, проявили творчий підхід при вирішенні задач. Але при виконанні ККР у відповідях деяких студентів мала місце неповнота відповідей.

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Таблиця 4 – Порівняльна відомість результатів успішності студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» при самоаналізі та акредитаційній експертизі

№ з/п	Назва дисципліни	Група	Самоаналіз							Акредитаційна експертиза							Відхилення середнього балу		
			Кількість студентів	5	4	3	2	Абсолютна успішність, %	Якість, %	Середній бал	Кількість студентів	5	4	3	2	Абсолютна успішність, %		Якість, %	Середній бал
Цикл дисциплін професійної підготовки																			
	Інтелектуальна власність	ЕКО-17мп	6	3	2	1	-	100,0	83,3	4,3	6	1	3	2	-	100,0	66,7	3,83	-0,47
	Разом за циклом:		6	3	2	1	-	100,0	83,3	4,3	6	1	3	2	-	100,0	66,7	3,83	-0,47
Цикл дисциплін професійної підготовки																			
	Екологічний аналіз проєктів в будівництві	ЕКО-17мп	6	2	2	2	-	100,0	66,7	4	6	1	3	2	-	100,0	66,7	3,83	-0,17
	Стратегія сталого розвитку	ЕКО-17мп	6	2	2	2	-	100,0	66,7	4	6	2	2	2	-	100,0	66,7	4,00	-0,33
	Системний аналіз якості навколишнього середовища	ЕКО-17мп	6	2	3	1	-	100,0	83,3	4,17	6	1	3	2	-	100,0	66,7	3,83	-0,17
	Разом за циклом:		18	6	7	5	-	100,0	72,1	4,06	18	4	8	6	-	100,0	66,7	3,89	-0,22

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Загалом рівень знань студентів є достатнім як за показниками абсолютної успішності, так і за показниками якості, та відповідає вимогам акредитації. Відхилення від результатів самоаналізу знаходяться в допустимих межах.

За другим (магістерським) рівнем вищої освіти освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» навчальним планом передбачено виконання курсового проекту з дисципліни «Оптимізація природо-користування» та курсової роботи з дисципліни «Екологічний аналіз проектів в будівництві». За результатами експертизи курсових проектів та робіт встановлено, що тематика, зміст, обсяг і рівень робіт відповідає існуючим вимогам.

За період навчання студенти проходять виробничу та переддипломну практики. По закінченню практик складається звіт та оцінюється керівниками практик. За результатами експертизи звітів про проходження практик встановлено, що зміст, місце та тематика практики відповідають освітньо-професійній програмі, а результати практик вимогам акредитації.

Планування працевлаштування випускників здійснюється на основі запитів з підприємств міста Дніпро і області. З метою визначення рівня якості підготовки фахівців, академія підтримує зв'язки з підприємствами, на яких працевлаштовані випускники ДВНЗ ПДАБА.

Висновок: Показники екзаменаційних сесій, захисту курсових проектів і робіт, що передували акредитації, та порівняльні результати виконання випускниками ККР з дисциплін навчального плану свідчать про достатній рівень підготовки студентів даної ОПП і відповідають вимогам акредитації. Критерії відповідності діяльності ЗДА акредитаційним умовам надання освітніх послуг з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» наведені у порівняльній таблиці відповідності наявних умов впровадження освітньої діяльності вимогам акредитації (додається).

8 Наукова та міжнародна діяльність кафедри

Рівень підготовки магістрів в значній мірі визначається науковою діяльністю кафедри і залученням до цієї діяльності студентів.

Науково-дослідницька діяльність кафедри екології та охорони навколишнього середовища здійснюється відповідно до розробленого плану наукової роботи і включає наступні організаційні форми: розробку держбюджетних тем; індивідуальну науково-дослідницьку роботу над темою докторської дисертації; керівництво науковою роботою студентів; видавничу діяльність за результатами науково-дослідницької роботи.

За останні п'ять років викладачами кафедри було захищено 3 кандидатські дисертації:

2015 рік – Ткач Н. О. «Оцінка та прогнозування впливу автомобільного транспорту на стан шумового забруднення сельбищних територій»;

2016 рік – Гільов В. В. «Експрес-оцінка стану екологічної безпеки примігстральних територій сельбищних зон»;

Голова комісії

Л.Л. Гурець

2016 рік – Щербак О. С. «Шлаколиті фундаментні блоки зі шлаків силікомарганцю».

Результати наукової роботи викладачів кафедри екологія та охорона навколишнього середовища представлені в довідках про впровадження, опубліковані в наукових виданнях та тезах Міжнародних та Всеукраїнських конференцій. За рік публікується по 15-25 наукових статей та близько 25 тез доповідей на конференціях.

Під керівництвом викладачів кафедри впродовж навчання студенти приймають участь у науково-дослідницькій роботі, що створює потенціал для подальшого розвитку студентської науки. Обов'язковою є участь студентів в роботі наукових конференцій різних рівнів та публікація результатів досліджень.

За період 2014-2018 рр. вісімнадцять студентів брали участь у виконанні наукових робіт, 8 робіт представлені на конкурс, 2 з яких отримали 1 та 2 місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.

Завдяки наполегливим, кропітким аналітичним дослідженням та компетентному керівництву студентка 4-го курсу кафедри Бойко А. О. нагороджена дипломом лауреату обласного конкурсу «Студент року Дніпропетровщини» у 2018 році посів в номінації «Розумник року».

Студенти спеціальності приймали участь у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Екологічна безпека» у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського, з дисципліни «Екологія» в Одеському державному екологічному університеті, з дисципліни «Економіка природокористування» у Львівському національному аграрному університеті, з дисципліни «Загальна екологія» у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Нагороджені грамотами за високий рівень теоретичної підготовки.

Наведені дані свідчать, що викладачі випускової кафедри екології та охорони навколишнього середовища досить інтенсивно і плідно ведуть науково-дослідницьку роботу з актуальних проблем екології та охорони навколишнього середовища.

Міжнародні зв'язки кафедри екології та охорони навколишнього середовища ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» характеризуються активною участю співробітників кафедри в роботі міжнародних наукових конференцій та публікацією статей в міжнародних збірниках.

В рамках проекту TEMPUS «Регіональний сталий розвиток на підставі еко-гуманістичної синергетичної взаємодії» Г.Г. Шматковим, Т.Ф. Яковишиною та А.І. Корабльовою підготовлено два курси: environmental background of region development: impact of industry and agriculture on region ecological situation; environmental background of region development: impact of industry and agriculture on region ecological situation, за якими здійснена підготовка магістрів-екологів.

У 2012-2015 рр. під керівництвом Г.Г. Шматкова за підтримки Агентства з охорони навколишнього середовища Німеччини (German federal environment

ministry) був виконаний міжнародний проект «Підвищення безпеки промислових хвостосховищ на прикладі українських об'єктів. Методологія підвищення безпеки хвостосховищ» (Improving the safety of industrial tailings management facilities based on the example of Ukrainian facilities). У липні 2015-го. дана методологія затверджена Агентством по навколишньому середовищу Німеччини. В рамках його реалізації в навчальний процес у 2016-2017 рр. за участю Т.Ф. Яковишиної була здійснена підготовка магістрів-екологів з безпеки хвостосховищ з урахуванням досвіду ЄС.

У 2017 р. при науковому керівництві Шматкова Г.Г. в рамках міжнародного співробітництва з Німеччиною за фінансової підтримки Агенства міжнародного розвитку Німеччини (GIZ) було розроблено ТЕО проекту «Утилізація високомінералізованих шахтних вод Кривбасу».

Налагоджено тісні контакти з Консульством Німеччини в Україні (генеральний консул Вольфганг Мьоссінджер).

Для подальшого розвитку міжнародних зв'язків доц. Ткач Н.О. відвідує заняття з англійської мови для викладачів ПДАБА.

За останні п'ять років співробітниками кафедри опубліковано 17 монографій та підручників, 82 наукових статей у періодичних виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз.

Висновок: Наукова роботи кафедри ведеться відповідно пріоритетним напрямкам розвитку науки на період до 2020 року, є основою для розвитку наукових досліджень та практичної реалізації їх результатів. Тісна співпраця з вітчизняними науковими школами в галузі екології та охорони довкілля дозволяє готувати фахівців з екології та охорони навколишнього середовища на належному професійному рівні. Наукова діяльність випускової кафедри відповідає вимогам акредитації.

9. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

За звітний період зауважень контролюючих органів щодо підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» не було.

10. Загальні висновки і рекомендації

На підставі поданих на акредитацію матеріалів і перевірки діяльності на місці експертна комісія дійшла висновку, що програма освітньої підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення відповідають вимогам акредитації і забезпечують державну гарантію якості освіти.

Якість підготовки студентів за матеріалами, які представлені на експертизу, відповідає вимогам державних освітніх стандартів.

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Навчальний заклад спроможний здійснювати освітню діяльність, пов'язану з підготовкою фахівців за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» за другим (магістерським) рівнем.

Показники діяльності вищого навчального закладу, які використовуються при акредитації, відповідають даним, що надані академією та підтверджені документально.

На підставі результатів перевірки експертна комісія вважає необхідним висловити рекомендації, які дозволять покращити якість підготовки фахівців:

- збільшити кількість магістерських робіт, виконаних на замовлення підприємств;
- посилити профорієнтаційну роботу з метою збільшення контингенту абітурієнтів для набору на перший курс навчання;
- підвищити ефективність участі провідних вчених кафедри у виконанні госпрозрахункових НДР;
- розширити практику підвищення кваліфікаційного рівня професорсько-викладацького складу кафедри шляхом стажування в провідних закордонних навчальних закладах і наукових центрах;
- розширити перелік місць проходження практик магістрів та їх змістовну наповненість;
- з метою надання більш широкого доступу студентів до навчально-методичних матеріалів та зручності роботи з ними доцільно оприлюднити електронні версії матеріалів методичного на офіційному web-сайті академії або web-ресурсі навчальних дисциплін.

На підставі вказаного вище експертна комісія МОН України зробила висновок про можливість акредитації освітньо-професійної програми «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» за другим (магістерським) рівнем у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Голова комісії:

Доцент кафедри прикладної екології Сумського державного університету, доктор технічних наук, доцент

Л. Л. Гурець

Член комісії:

Завідувач кафедри прикладної екології та охорони праці Запорізької державної інженерної академії, кандидат технічних наук, доцент

Г. Б. Кожемякін

З висновками ознайомлений:

т. в. о. ректора ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», кандидат технічних наук, доцент

І. В. Рижков

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Зведені відомості про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Таблиця відповідності показників діяльності ПДАБА ліцензійним умовам з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерська) рівнем	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої			
1. Науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес, повинні мати:			
- стаж науково-педагогічної діяльності	понад два роки	+	відповідає
- рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів	пункти 1-18 пункту 30 Ліцензійних умов	Не менш 4 пунктів	відповідає
- кадровий склад закладу освіти (кількість осіб, виходячи із максимальної кількості здобувачів освітнього ступеня магістра на одного викладача, який має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь або вчене звання)	не більше 10 осіб	5,0	відповідає
2. Група забезпечення спеціальності у кожному підрозділі закладу освіти, де здійснюється підготовка за спеціальністю, повинна складатися з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і які не входять (входили) до жодної групи забезпечення такого або іншого закладу вищої освіти в поточному семестрі, при цьому:	+	+ (5 членів групи забезпечення)	відповідає
- частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання (%)	60	100	+40 відповідає
частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора (%)	20	20	відповідає

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерська) рівнем	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
кількість здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності на одного члена групи забезпечення	не більше 30 здобувачів	18 здобувачів на одного члена групи забезпечення	відповідає
3.Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними (науковими) працівниками та наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпечення навчальними приміщеннями для проведення освітнього процесу (кв. метрів на одного здобувача освіти з урахуванням не більше трьох змін навчання):			
- загальна для закладу освіти	не менше 2000 м ²	+	відповідає
- на одного здобувача освіти	2,4	10,5	+7,9 відповідає
2. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, що необхідні для виконання освітніх програм, обґрунтовується окремим документом з наданням розкладу їх використання та розрахунків достатності. При цьому враховується комп'ютерна техніка із строком експлуатації не більше восьми років.	+	+	відповідає
3. Забезпеченість навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням повинна становити (%)	не менше ніж 30 відсотків	50	+ 20 відповідає
4. Здобувачі вищої освіти, які цього потребують, повинні бути забезпечені гуртожитком (%)	70	100	+30 відповідає
5.Інформаційне забезпечення передбачає наявність:			
- вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого спеціальності профілю у бібліотеці закладу освіти (у тому числі в електронному вигляді)	не менше як п'ять найменувань	11	+6 відповідає

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерська) рівнем	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
- доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти);	+	+	відповідає
- офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність	+	+	відповідає
- сторінки на офіційному веб-сайті закладу освіти англійською мовою, на якому розміщена основна інформація про діяльність	+	+	відповідає
5.Соціально-побутова інфраструктура передбачає наявність:			
- бібліотеки, у тому числі читальної зали	+	+	відповідає
- медичного пункту	+	+	відповідає
- пунктів харчування	+	+	відповідає
- актової чи концертної зали	+	+	відповідає
- спортивної зали, стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
6.Навчально-методичне забезпечення передбачає наявність:			
- усіх затверджених в установленому порядку освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових, освітньо-творчих) програм	+	+	відповідає
- навчальних планів, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає
- робочих програм з усіх навчальних дисциплін навчальних планів, які включають:	+	+	відповідає
- програму навчальної дисципліни	+	+	відповідає
- заплановані результати навчання	+	+	відповідає
- порядок оцінювання результатів навчання	+	+	відповідає
- рекомендовану літературу (основну, допоміжну)	+	+	відповідає
- інформаційні ресурси в Інтернеті	+	+	відповідає
- програм з усіх видів практичної підготовки до кожної освітньої програми	+	+	відповідає
- методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерська) рівнем	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИМОГИ щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Подання в електронному вигляді відомостей про кадрове та матеріально-технічне забезпечення закладу освіти до ЄДЕБО	+	+	відповідає

Таблиця відповідності дотримання нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія»

Значення показника (нормативу)	Назва показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційними рівнями		
	Норматив освітнього ступеню вищої освіти «Магістр»	Фактично	Відхилення фактичного показника від нормативу
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують напрям підготовки і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з загальної підготовки			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінка «5» і «4»), %	50	66,7	+16,7
2.3. Рівень знань студентів з професійної підготовки			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінка «5» і «4»), %	50	66,7	+16,7

Голова комісії

Л.Л. Гурець

Значення показника (нормативу)	Назва показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційними рівнями		
	Норматив освітнього ступеню вищої освіти «Магістр»	Фактично	Відхилення фактичного показника від нормативу
3. Організація наукової діяльності			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	відповідає
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	відповідає

Голова комісії:

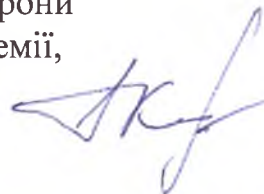
Доцент кафедри прикладної екології Сумського державного університету, доктор технічних наук, доцент

Л. Л. Гурець

Член комісії:

Завідувач кафедри прикладної екології та охорони праці Запорізької державної інженерної академії, кандидат технічних наук, доцент

Г. Б. Кожемякін

З висновками ознайомлений:

т. в. о. ректора ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», кандидат технічних наук, доцент

І. В. Рижков

Голова комісії

Л.Л. Гурець

УЗГОДЖЕНО
Голова експертної комісії

Л.Л. Гурець

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.В.О. ректора ДВНЗ ПДАБА

Т.В. Рижков

ГРАФІК

проведення комплексних контрольних робіт для перевірки залишкових знань студентів освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія»

Назва дисципліни	Група	Чисельність студентів	Дата	Час проведення	Аудиторія	Викладач	Експерт
Дисципліни циклу професійної підготовки							
Системний аналіз якості навколишнього середовища	ЕКО-17мп	6	18.12.2018	11-00	В-209	доц. Полторацька В.М.	Л.Л.Гурець Г.Б.Кожемякін
Екологічний аналіз проектів в будівництві	ЕКО-17мп	6	18.12.2018	13-00	В-209	доц. Тимошенко О.А.	Л.Л.Гурець Г.Б.Кожемякін
Стратегія сталого розвитку	ЕКО-17мп	6	19.12.2018	11-00	В-209	доц. Ткач Н.О.	Л.Л.Гурець Г.Б.Кожемякін
Інтелектуальна власність	ЕКО-17мп	6	19.12.2018	13-00	В-209	доц. Бабенко В.А.	Л.Л.Гурець Г.Б.Кожемякін

В.О. начальника навчального відділу

П.М.Нажа

Завідувач кафедри екології та охорони навколишнього середовища

Г.Г.Шматков